

Datum 2022-12-15
Vår referens FF

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Svar på remiss av Promemorian Näringslivets klimatomställning

TechSverige är en bransch- och arbetsgivarorganisation som representerar drygt 1 400 företag verksamma i Sverige inom techsektorn. Företagen har tillsammans närmare 100 000 anställda. TechSverige är en av nio samverkande bransch- och arbetsgivarorganisationer inom förbundsgruppen Almega. TechSverige tackar för möjligheten att få lämna kommentarer på denna remiss.

Övergripande synpunkter

Resultatet av den analys som Länsstyrelsen i Uppsala län gjort av hur kommuner och regioner ser på deras ansvar att driva klimatfrågan är nedslående. Dessa är oerhört viktiga aktörer i samhällets klimatomställning. Att ta ett sådant ansvar och att det görs i all verksamhet är en ledningsfråga och behöver genomsyra hela verksamheten i kommuner och regioner. Ett sådant förändringsarbete behöver dock genomföras i nära samverkan med näringslivet. Arbetet med klimatomställningen behöver nu gå från ord till handling – inte minst för medborgarna.

En grön omställning till gagn både för miljö och klimat kan aldrig uppnås utan digitalisering och nu måste alla accelerera användandet av dess möjligheter. Techbranschen kan med sina digitala och smarta produkter, tjänster och infrastrukturlösningar hjälpa alla andra branscher och resten av samhället att ställa om och bli mer hållbart och energieffektivt, med minskade koldioxidutsläpp som följd.

I den gröna och hållbara omställningen ska vi inte tappa funktionen, utan helt enkelt bli mer smarta. För en energieffektiv framtid måste en större mängd data utnyttjas smart i t.ex. fastigheter, industrin och på transportområdet. Sverige behöver därför en stabil och modern infrastruktur, inte minst för att utveckla nya innovativa och än mer smarta lösningar. Digitala innovationer är även viktigt för ett blomstrande lokalt och regionalt näringsliv och inte minst för Sveriges framtida konkurrenskraft.

Promemorian innehåller en rad intressanta förslag men vi saknar och önskar en tydlig koppling till digitaliseringens möjligheter att bidra till klimatomställningen, som behöver genomsyra kommuner och regioners klimatarbete. Den gröna och klimatsmarta omställningen kräver techbranschens lösningar – ingen grön omställning utan tech. Det är nu kommuner och regioner behöver investera i digitala och smarta lösningar som innebär fördelar för klimatet, miljön och energiförsörjningen samtidigt som det skapar konkurrensfördelar och skatteintäkter för Sveriges näringsliv. Investeringar i infrastruktur och digitala lösningar krävs helt enkelt för ett starkt Sverige och dessa behöver accelereras.

Den offentliga sektorn upphandlar för cirka 800 miljarder kronor varje år och är därför en viktig aktör för att driva innovation och utvecklingen framåt i många branscher, så även i techbranschen. Det offentliga behöver fokusera på att ställa relevanta hållbarhetskrav i upphandlingar av it-produkter och tjänster samt utveckla arbetet med att följa upp kraven

under kontraktstiden. För att främja och bidra till utvecklingen av hållbara techlösningar måste upphandlande myndigheter och enheter ha modet att upphandla på funktion och det resultat man vill uppnå för att ge företagen möjlighet att föreslå och utveckla moderna, cirkulära och innovativa hållbara lösningar. För att realisera detta behöver en hög beställarkompetens, förbättrad digital kompetens samt en ökad organisatorisk digital mognad i offentlig sektor säkerställas. Genom detta skulle klimatarbetet drivas framåt med en annan hastighet och kommuner och regioner kunna göra smartare och mer kostnadseffektiva upphandlingar. Det skulle också innebära att fler vill delta i upphandlingarna – om företagen känner att de har en möjlighet att bidra till framåtlutade lösningar som bidrar till minskade utsläpp och energieffektivisering och inte gårdagens lösningar.

Synpunkter föreslagna åtgärder

De fem områden/paket som presenteras i avsnitt 4 (Förslag på styrmedel och andra åtgärder) välkomnas generellt, särskilt ett ökat ledarskap för klimatomställningen och klimatlyften om de blir effektiva och leder till förändring och om det där finns en förståelse för digitaliseringens möjligheter att snabba på dessa processer. Det finns inte tid för ytterligare en nationell samordnare med nytt kansli på området om det inte är fokus på snabb och konkret förändring – det är bara sju år kvar till 2030. Det kompetenslyft för klimatet med fokus att leda med systemperspektiv och helhetssyn på hållbar utveckling samt det uppföljande statistikarbetet som också föreslås välkomnas.

Vad gäller myndighetslyft för klimatet är informationsdelning och den kunskapsarena för kommuner och regioners klimatomställning som presenteras är dessa förslag intressanta. Att lära av varandras både goda och dåliga exempel på utvecklingsprojekt är mycket viktigt då tiden är knapp. TechSverige bidrar gärna med goda exempel kring digitaliseringens möjligheter i ett sådant arbete.

Standardiserad redovisning av klimatåtgärder, regional upphandlingssamordning samt ett förstärkt uppdrag till länsstyrelsen för att leda och koordinera energi- och klimatomställningen ser vi positivt på givet att Sveriges 290 kommuner är av olika storlek och med skilda resursmöjligheter. Det finns en stor potential i att dessa hjälps åt med nationella policys och rekommendationer som grund.

Vad gäller ökade klimatkrav i offentlig upphandling är det ett bra förslag – om dialog om vad som är rimliga krav tas fram tillsammans med näringslivet. Det handlar både om hur upphandlingar kan främja cirkulär ekonomi och hur digitala lösningar kan lösa de faktiska problem som olika kommuner står med och inför. Vad gäller t.ex. upphandling av it-produkter är det viktigt att säkerställa lång livslängd på produkterna. Det kan innebära en rad saker, såsom stöd kring att upphandla återbrukat där vi märker att fler behöver stöd kring vilken typ av krav de bör/kan ställa på t ex leverantörens processer, garantier osv, men också kring återtag (*product as a service*). Fokus bör ligga mer på funktion än exakta tekniska specifikationer, d.v.s. mindre fokus på detaljer. Här finns det mycket att utveckla genom goda exempel och dialog (under hela upphandlingsprocessen) med branschen. Techbranschen vill leverera rätt lösningar med rätt teknik – inte låsas fast vid gårdagens lösningar p.g.a. gamla kravspecifikationer som egentligen inte möter det behov kunden har. Då minskar upphandlingsunderlaget eftersom man avstår från att delta i processen, vilket inte är bra för upphandlande myndigheter och enheter. I ett sådant arbete bistår gärna TechSverige.

För TechSverige

Christina Ramm-Ericson
näringspolitisk chef

Frida Faxborn
näringspolitisk expert